

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/168/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5412200595
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2012:5412200595.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: E. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. T. č. XXX, zastúpený splnomocneným zástupcom JUDr. Jánom Repáňom, advokátom so sídlom C., ul. M. R. E. č. XX, proti odporcovi: M. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. č. X, zastúpený splnomocneným zástupcom Mgr. Patrikom Pálffym, advokátom so sídlom C., L. D. č. X, o vydanie predbežného opatrenia v konaní o sprístupnenie nehnuteľnosti, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 15. marca 2012 č. k. 6C/11/2012-51, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Dolný Kubín uznesením zo dňa 15. 03. 2012 č. k. 6C/11/2012-51 návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie navrhovateľ, prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu.

Navrhovateľ v odvolaní poukázal na to, že skutočnosť, ktorá vplýva na jeho tvrdenie, že je nutná úprava pomerov do času rozhodnutia vo veci samej, je prebiehajúce dedičské konanie na Okresnom súde v Dolnom Kubíne pod sp. zn. 7C/28/2011, ktoré doteraz nebolo napriek uplynutiu značne dlhej doby ukončené a vydané v ňom žiadne rozhodnutie, i keď je nesporne špecifikovaný okruh dedičov, ako aj nesporný novoobjavený majetok. Ďalšou okolnosťou je to, že odporca si na základe vlastného uváženia privlastnil právo výlučného užívania a disponovania s celou nehnuteľnosťou. Navrhovateľovi týmto postupom teda znemožnil stav užívania nehnuteľností - dedičstva, i keď toto dedičstvo užíval v minulosti bez obmedzenia až do času výmeny zámkov. Nepochota dohodnúť sa a snaha navrhovateľa vzhľadom na jeho vek vyhnúť sa prípadnej fyzickej konfrontácii viedla navrhovateľa podať návrh na ochranu vlastníckeho práva, a to sprístupnením nehnuteľností v návrhu opísaných s tým, že zároveň podal i návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým si zabezpečoval neodkladnosť sprístupnenia majetku, odôvodňujúc hroziacu ujmu na jemu patriacom majetku.

Podľa navrhovateľa súd svojím rozhodnutím ho ukrátil na právach vlastníka (v období medzi nadobudnutím dedičstva a potvrdením nadobudnutia sú z právnych úkonov týkajúcich sa veci z dedičstva oprávnený a povinný voči iným osobám všetci dedičia, to znamená, že teda oprávnení, aj ako spoluvlastníci na majetku patriacom do dedičstva) a bez opodstatnenia zvýhodnil druhého účastníka konania.

Súd taktiež nedostatočne vyhodnotil i naliehavosť úpravy pomerov a svojím rozhodnutím neposkytol potrebnú ochranu predbežnou úpravou pomerov, hoci sú dané dôvody aj na prijatie záveru o vzniku škôd. Uvedený stav si vyžaduje úpravu predbežným opatrením, pretože je predpoklad dlhodobiejšieho vedenia dedičského konania medzi toľkými účastníkmi a je predpoklad hroziacej ujmy na majetku navrhovateľa jednak z dôvodu nedostatočnej starostlivosti odporcu, ktorý predmetné nehnuteľnosti uzamkol a jednak z dôvodu potreby vykonávať úkony opráv a údržby za účelom zamedzenia ďalšiemu znehodnocovaniu rodinného domu. Navrhovateľ sa nestotožnil so záverom súdu, že vzhľadom na

čas rozhodovania o predbežnom opatrení odpadla potreba kontroly domu v zimnom období, čím súd prejudikoval, že nehnuteľnosť si vyžaduje kontrolu iba v zimnom období, čo nie je podľa neho pravdivé. Dom si vyžaduje údržbu aj počas ostatných ročných období, počas ktorých je doslova jediná možnosť robiť ostatné zásady potrebné pre zvládnutie nasledujúceho zimného obdobia. Odporca v uvedenej nehnuteľnosti uskutočňuje aj ďalšie činnosti rozhodovania o existencii v nehnuteľnosti nachádzajúceho sa hnutel'ného majetku, ktorým disponuje podľa vlastného uváženia, i keď tento patrí do dedičstva, a teda i navrhovateľovi. I tento stav si vyžaduje sprístupnenie domu navrhovateľovi, a to bez zbytočného odkladu, nakoľko nekonaním môže dôjsť k škode na hnutel'nom majetku, ktorý nebude možné v budúcnosti reparovať. Práve za účelom preukázania dispozície odporcu s hnutel'ným majetkom navrhovateľ pripojil fotografie, ktorými preukazuje dôvodnú obavu vzniku škody a nemožnosti jej následnej nápravy.

Z týchto dôvodov podľa navrhovateľa súd vyhodnotením existujúcich dôkazov dospel k nesprávnemu právnenému záveru. Navrhol preto rozhodnutie okresného súdu zrušiť a vyhovieť návrhu na vydanie predbežného opatrenia v požadovanom rozsahu.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O. s. p.“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a uznesenie okresného súdu ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil, a to z nasledovných dôvodov:

V preskúmvanej veci mal odvolací súd z obsahu spisu preukázané, že navrhovateľ podaným návrhom žiadal, aby odporca bol zaviazaný umožniť mu vstup do nehnuteľností - rodinného domu nachádzajúceho sa v kat. úz. X., zapísaný na LV č. XXXXX ako rodinný dom č. súp. 22, postavený na parc. č. 2582, a tento mu sprístupniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Návrh odôvodnil tým, že predmetná nehnuteľnosť je v spoluvlastníckom podiele 80/420-ín odporcu a zvyšný podiel 340/420-ín patrí do dedičstva po poručiteľovi M. J., zomrelom dňa 16. 08. 1980, ktoré konanie sa vedie na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 7D/28/2011. Navrhovateľ je zákonný dedič po poručiteľovi. Napriek vyššie uvedeným spoluvlastníckym podielom odporcu v predmetných nehnuteľnostiach tento si nehnuteľnosť privlastnil celú, uzamkol, vypratá v rodinnom dome nachádzajúci sa nábytok do humna, teda s predmetným rodinným domom nakladá tak, ako keby bol v jeho výlučnom vlastníctve. Vymenením zámok znemožnil navrhovateľovi vstup do domu, dokonca z domu povyhadzoval všetky veci, ktoré do domu navrhovateľ doniesol na jeho zveľadenie. Navrhovateľ do domu pred vymenením zámok pravidelne chodil a o dom a okolie sa staral. Pred Vianocami roku 2011 sa navrhovateľ dostal do stavu nemožnosti nehnuteľnosti užívať. Napriek výzvam navrhovateľa odporca predmetnú nehnuteľnosť nesprístupnil a z jeho konania (stav zachytený na fotografiách) žiadnym spôsobom ani nevyplýva, že by tento mal záujem navrhovateľovi predmetnú nehnuteľnosť sprístupniť. Vzhľadom na tieto skutočnosti, konštatovanie právnej úpravy a naliehavosti úpravy do času konečného rozhodnutia navrhol vydanie predbežného opatrenia, ktorým odporca je povinný umožniť navrhovateľovi užívať nehnuteľnosť - rodinný dom nachádzajúci sa v kat. úz. X., zapísaný na LV č. XXXXX ako rodinný dom č. súp. 22 postavený na parc. č. 2582, a to až do právoplatného skončenia vo veci samej.

Z doplnenia podania navrhovateľa na výzvu súdu (o odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy) navrhovateľ uviedol, že ide o starý rodinný dom. Je potrebné o neho sa starať, aby neschátral. Nehuteľnosť bola uzamknutá práve v čase zimného obdobia, kedy je nehnuteľnosť potrebné kontrolovať ešte väčšmi ako v ostatnom období z dôvodu, či veľké nánosy snehu dom nepoškodili, či do domu nezateká, či v dome nič nezamrzlo, je potrebné v dome vyvetrať, prekúriť a pod. Rovnako z dôvodu, že všetky veci navrhovateľa (posteľe, periny, vankúše, nábytok v obývacej miestnosti, chladnička, mikrovlnka, záclony, závesy, oblečenie, ...) boli odporcom vyhodené do dreveného humna pri dome, čo je zdokumentované aj na priložených fotografiách v návrhu, taktiež v zimnom období, a tieto sú z dôvodu veľkého mrazu a vlhkosti v súčasnosti znehodnotenú. Navrhovateľ sa obával, že odporca postupne z domu povyhadzuje aj ostatné veci, ktoré tam ešte ostali a že kým bude vo veci podania návrhu na sprístupnenie nehnuteľnosti právoplatne rozhodnuté, hrozí, že na nehnuteľnosti vzniknú veľké škody, ktoré by v prípade užívania nehnuteľností a jej zveľadňovania inak nevznikli.

Okresný súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Dôvodom bolo, že v súčasnosti neexistuje naliehavá potreba okamžitej úpravy právnych pomerov účastníkov navrhovaným spôsobom.

Navrhovateľ sa predbežným opatrením domáha uloženia povinnosti odporcovi, aby mu umožnil užívať predmetný rodinný dom až do právoplatného skončenia konania. Inymi slovami žiada o akési „poskytnutie“ dlhodobého užívacieho vzťahu odôvodňujúc to tým, že o predmetný dom sa treba starať, aby neschátral, treba ho kontrolovať najmä v zime kvôli nánosom snehu, prekúriť ho. Navrhovateľ takisto uviedol, že odporca mu z domu už nejaké veci vyhádzal a dôvodne sa obáva, že z domu postupne povyhadzuje aj jeho ostatné veci. K tomu súd uvádza, že pokiaľ ide o kontrolu domu v zimnom období, vzhľadom na čas rozhodovania o predbežnom opatrení, táto potreba zanikla. Pokiaľ ide o to, že o dom sa treba starať, prekúriť ho, tieto činnosti si vyžaduje údržba viac menej každého domu, teda táto potreba je nepochybná. Daný dom však spoluvlastní odporca a z vyjadrení navrhovateľa nevyplýva, že by sa o dom nestaral, resp. tam nechodil, skôr naopak, ak mal vymeniť zámky, povyhadzovať veci je zrejme, že do domu chodí. K tomu, aby navrhovateľ mohol realizovať to, čo tvrdí, teda udržiavacie práce, kontrolu, prekúrenie a podobne, nie je potrebné umožniť mu nepretržité užívanie domu, na základe čoho súd konštatoval, že rozsah navrhovaného predbežného opatrenia je žiadaný v neprimeranom rozsahu. Nehovoriac o tom, že tvrdenie navrhovateľa o hrozbe vzniku veľkých škôd na nehnuteľnosti bez akéhokoľvek dôkazu, alebo osvedčenia súčasného stavu domu ostáva len tvrdením. Pokiaľ ide o to, že odporca navrhovateľovi z domu povyhadzoval časť jeho vecí, k čomu navrhovateľ predložil aj fotografie (č. l. 10), fotografie s týmito tvrdeniami korešpondujú a obava, že odporca navrhovateľovi povyhadzuje aj ďalšie veci z domu sa javí ako dôvodná. Opäť však možno konštatovať, že zabrániť naplneniu tejto obavy možno uložením inej povinnosti, než je žiadaná (povinnosť umožniť užívanie domu do právoplatného skončenia konania), a to v oveľa menšom rozsahu. Zhrnúc doteraz uvedené súd dospel k záveru, že predbežné opatrenie tak, ako je navrhované je svojím rozsahom neprimerané dôvodom, pre ktoré sa žiada nariadiť (nepretržité užívanie z dôvodu údržby a kontroly domu a zachovania huteľných vecí v ňom), pričom túto neprimeranosť je potrebné vnímať vo vzťahu k odporcovi, do ktorého práv by predbežné opatrenie zasiahlo a už bolo uvedené, že kým odporca je podielovým spoluvlastníkom domu vo výške 80/420 úč. z celku, navrhovateľ je v pozícii jedného zo zákonných dedičov druhého spoluvlastníka. Na zákonný podiel navrhovateľa pritom pripadá podiel na nehnuteľnosti len vo výške 34/420 úč..

K dôvodom zamietnutia návrhu uvedeným vyššie pristupuje i ďalší dôvod, a to, že navrhovaným predbežným opatrením navrhovateľ žiada uloženie takej povinnosti, ktorá sa prekrýva s povinnosťou, ktorú navrhovateľ žiada uložiť v rozhodnutí o veci samej (povinnosť umožniť vstup do predmetného domu a tento mu sprístupniť), pritom ak má niekto umožniť druhému užívanie nehnuteľnosti, toto v sebe zahŕňa najprv vstup do tejto nehnuteľnosti a sprístupnenie tejto veci. V prípade, že by súd návrhu navrhovateľa na predbežné opatrenie vyhovel, navrhovateľ by dosiahol to, čo možno dosiahnuť až právoplatným rozsudkom vo veci, resp. ešte viac. Podľa rozhodnutia publikovaného v Soudních rozhledech č. 1/96, s. 2 predbežné opatrenie nemôže byť zásadne vydané, ak by jeho obsah bol totožný s rozhodnutím vo veci samej, čím by súd predbehol rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 102 ods. 1 O. s. p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Predbežné opatrenie možno vydať ako pred začatím konania (§ 74 O. s. p.) tak aj po začatí konania (§ 102 O. s. p.). V oboch prípadoch je možné ho nariadiť z dvoch dôvodov. Jedným je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov a druhým je zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich predbežný - dočasný charakter. Znamená to, že sa nimi upravujú pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci konečné rozhodnutie. Predbežné opatrenie musí mať preto vzťah k právnomu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom súdneho konania o žalobe. Spravidla nie je prípustné, aby sa už predbežným opatrením dosiahlo to, čo možno dosiahnuť až právoplatným rozsudkom vo veci samej.

Podľa ust. § 76 ods. 1 písm. f) O. s. p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Aj podľa odvolacieho súdu v období medzi nadobudnutím dedičstva (§ 460 Občianskeho zákonníka) a potvrdením nadobudnutia dedičstva (§ 482 a § 483 Občianskeho zákonníka) sú z právnych úkonov týkajúcich sa vecí (majetkových práv) z dedičstva povinní i oprávnení voči iným osobám všetci dedičia poručiteľa, ktorí dedičstvo doposiaľ neodmietli, spoločne a nerozdielne; ich dedičský podiel pritom vyjadruje mieru, akou sa dedičia navzájom podieľajú na právach a povinnostiach týkajúcich sa vecí

(majetkových práv) z dedičstva (R 42/1974). Podľa Rč 24/2002, ak zanechá poručiteľ viac dedičov, sú až do vyporiadania právoplatným uznesením súdu považovaní za vlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva. Z právnych úkonov týkajúcich sa vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva sú oprávnení a povinní voči iným osobám spoločne a nerozdielne, pričom ich dedičský podiel vyjadruje mieru, akou sa na týchto právach a povinnostiach navzájom podieľajú; v konaní v ktorom o tieto práva alebo povinnosti ide, majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov (§ 91 ods. 2 O. s .p.).

Vzhľadom na uvedené má preto dedič právo na ochranu vlastníckeho práva podľa § 126 Občianskeho zákonníka k veci, i keby táto nebolo doposiaľ predmetom konania o dedičstve. Odvolací súd však za rozhodujúce v tomto prípade považoval to, a preto sa aj stotožnil s dôvodmi a záverom okresného súdu, že predbežné opatrenie žiadajúce umožniť užívanie nehnuteľnosti - rodinného domu do právoplatného skončenia konania vo veci samej by bolo obsahovo totožné s rozhodnutím vo veci samej, ktorým sa žiada umožniť vstup do nehnuteľnosti - rodinného domu a tento sprístupniť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Podľa odvolacieho súdu do právoplatného skončenia veci o sprístupnenie nehnuteľnosti, ktorej je navrhovateľ jedným zo zákonných dedičov po poručiteľovi, ktorý bol väčšinovým podielovým spoluvlastníkom a odporca podielový spoluvlastník, by prichádzalo do úvahy iba také predbežné opatrenie, ktoré by upravovalo užívanie nehnuteľnosti na určenom mieste a v určitom čase po osvedčení jeho naliehavej potreby.

Vzhľadom na tieto okolnosti, pre ktoré nebolo možné navrhovanému predbežnému opatreniu vyhovieť, už nebolo opodstatnené zaoberať sa potrebou naliehavosti okamžitej úpravy právnych pomerov účastníkov.

Navrhovateľ v odvolaní namietal len nedostatočné vyhodnotenie naliehavosti okamžitej úpravy pomerov. Odvolací súd preto jeho odvolanie nepovažoval za dôvodné a uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.